

Saarna Vácín kirkossa 18.8.2013
Luuk. 16: 13-17

13. Yksikään palvelija ei voi palvella kahta herraa. Jos hän toista rakastaa, hän vihaa toista; jos hän on liittynyt toiseen, hän halveksii toista. Te ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa." 14. Fariseukset kuulivat kaiken tämän. He olivat rahanahneita, ja niinpä he ivailivat Jeesusta. 15. Jeesus sanoi heille: "Ihmisten edessä te olette olevinanne hurskaita, mutta Jumala tuntee teidän sydämenne. Se, mikä on ihmisten silmissä arvokasta, on Jumalalle iljetys. 16. "Lain ja profeettojen aika kesti Johannekseen asti. Siitä lähtien on julistettu hyvää sanomaa Jumalan valtakunnasta, ja jokaista vaaditaan tulemaan sinne.* 17. Mutta laista ei häviä piirtoakaan, ennemmin katoavat taivas ja maa.

„Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.”

¹³"Egy szolga sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak." ¹⁴Hallották mindezt a farizeusok is, akik pénzsóváarak voltak, és kigúnyolták őt. ¹⁵Ő pedig ezt mondta nekik: „Ti igazaknak tartjátok magatokat az emberek előtt, de Isten ismeri a szíveteket. Mert ami az emberek előtt magasztos, Isten előtt utálatos." ¹⁶"A törvényt és a prófétákat Jánosig hirdették, azóta az Isten országának örömhírét hirdetik, és mindenki erőnek erejével törekszik feléje. ¹⁷De hamarabb elmúlik az ég és a föld, mint hogy a törvényből egyetlen vessző is elveszne.

Pidin tänä kesänä jälleen rippikoululeiriä. Yhdessä raamatturyhmässä luimme Jeesuksen vuorisaarnaa. Siellä tuli esille termi "vanhurskas". Koska tätä sanaa ei käytetä arkikielessä, se herätti rippikoululaisissa kysymyksen, mitä "vanhurskas" oikein tarkoittaa. Raamatuntekstiä oli aika vaikea ymmärtää ilman, että tietää mitä tuo sana vanhurskas tarkoittaa.

Ezen a nyáron ismét tartottam konfirmandus-előkészítő tábort. Az egyik bibliafoglalkozás alkalmával Jézus hegyi beszédét olvastuk, amikor a „megigazulás” szó került elő. Mivel a hétköznapi nyelvben ritkán használjuk ezt a kifejezést, a konfirmandusok körében felvetődött a kérdés, hogy mit is jelent valójában a „megigazulás” szó. Igen nehéz a bibliai szövegnek a megértése, anélkül, hogy tudnánk mit jelent a megigazulás.

Seuraavilla oppitunneilla oli esillä Jeesuksen ristinkuolema ja sovitus. Siinä yhteydessä oli hyvä selittää, mitä vanhurskas tarkoittaa. Vanhurskas on Jumalalle kelpaava. Vanhurskaaksi tullaan turvautumalla Jeesuksen ristinkuoleman.

A következő órák témája Jézus kereszthalála és jóvátétele volt, aminek kapcsán jól el lehetett magyarázni mit is jelent a megigazulás. A megigazulás az Isten számára való megfelelést jelenti. Azáltal, hogy rábízunk magunkat Jézus kereszthalálára részesülünk a megigazulásban.

Saman rippikoulun konfirmaatioissa meillä oli evankeliumitekstinä Jeesuksen vertaus siitä, miten fariseus ja publikaani olivat rukoilemassa temppelissä. Jeesuksen yllättävä vertaus opetti, miten publikaani lähti temppelistä vanhurskaana, omahyväinen ja omasta mielestään uskonnollisesti täydellinen fariseus puolestaan ei. Jeesus ei olisi voinut selkeämmin opettaa siitä, mitä on vanhurskaus. Vanhurskas on se, joka turvautuu yksin ja ainoastaan Jumalan armoon, laittaa kaiken sen varaan. Jumala on se, joka tekee vanhurskaaksi. Kukaan ei voi tehdä itseään Jumalalle kelpaavaksi omilla teoillaan.

Ennek a csoportnak a konfirmációi ígéje, arról a példázatról szolt, hogyan imádkozott a farizeus és a vámszedő a templomban. Jézus meglepő hasonlata azt mutatja meg, hogyan hagyta el a vámszedő megigazulva a templomot, míg az önelégült farizeus aki magát tökéletesnek képzelte, nem. Nem is mondhatta volna el Jézus világosabban mi a megigazulás. A megigazulás az, amikor egyedül és csakis Isten irgalmában bízunk, s mindenünket az ő oltalmába helyezzük. Isten az aki megigazulttá tesz minket. A saját cselekedeti által senki sem igazulhat meg.

Vanhuskas-sanalla on Raamatussa kuitenkin vielä paljon syvempi merkitys kuin olla Jumalalle kelpaava. Vanhuskas on ihminen, jolla on erityinen suhde Jumalaan ja pääsy hänen lähelleen. Tätä suhdetta pidetään yllä olemalla uskollisia Jumalalle, jolta tämä erityinen asema on saatu lahjana. Erityinen läheinen suhde Jumalaan on Jumalan lahja. Se saadaan Jeesuksen ristinkuoleman ansiosta.

A megigazulás szónak a Bibliában azonban sokkal mélyebb jelentése is van, mint hogy Isten számára alkalmasnak lenni. A megigazult embernek különleges

kapcsolata van Istennel. Az Istennel való különösen szoros kapcsolat Isten ajándéka, melyet Jézus kereszthalálán keresztül kapunk.

Jeesuksen aikana oli ongelmana, että monet pyrkivät elämään uskonnollisesti korrektia elämää. Fariseukset olivat mestareita pyrkimään uskonnollisesti oikeaan elämään, mutta monesti heidän tarkoitus oli vain näyttää uskonnollisesti korrekteilta olematta sydämessään sitä.

Jézus korábban problémaként jelent meg, hogy sokan igyekeztek a vallás szerinti kifogástalan élet elérésére. A ferizeusok mesterei voltak annak, hogy a vallás szerint helyes életre törekedjenek, ám sokuk szándéka csupán az volt hogy kifogástalannak mutassák magukat, anélkül hogy szívükben is azok lettek volna.

Tänä päivänä meidän yhteiskunnassamme tilanne on aivan erilainen. Jos Jeesuksen aikaan arvostettiin sitä, joka pyrki elämään uskonnollisesti korrektisti, tänä päivänä sellaista elämää pidetään erikoisena ja kummallisena. Jeesuksen opetuksen kärki olisi tänä päivänä varmasti eri teemoissa. Ehkä juuri siinä, miten tärkeää on olla uskollinen Jumalalle, noudattaa hänen tahtoaan ja näin ylläpitää suhdetta häneen. Vanhurskaus ei ole vain kliininen velkojen anteeksianto, vaan se on elävä läheinen suhde Jumalaan.

Napjaink társadalmában teljesen más a helyzet. Még Jézus idejében értékelték azt aki vallási értelemben kifogástalan életre törekedett, addig ma, az ilyen életet, különösnek, szokatlannak tartják. Jézus tanításának üzenete ma is jelen lenne az élet különböző területein. Talán pont abban, hogy milyen fontos, hogy hűségeseink legyünk Istenhez, végrehajtsuk akaratát s ezáltal fentartsuk a vele való viszonyunkat. A megigazulás nem csupán adósságaink elengedése, hanem élő, szoros kapcsolat Istennel.

Varmasti tänä päivänä Jeesus edelleen muistuttaisi, miten Jumala näkee sydämeen asti. Hän tuntee meidät kokonaan. Häntä ei voi huijata. Jos tärkein asia elämässä on omaisuus ja raha, se on Jumalalle Jeesuksen sanojen mukaan iljetys.

Minden bizonnyal Jézus ma is emlékeztetne minket arra, hogy Isten a szívünkig lát. Teljesen ismer minket. Őt nem lehet becsapni. Ha az életünkben a legfontosabb

tényező a vagyon és a pénz, Jézus szavai alapján az az Isten számára egyenesen utálatos.

Jeesus opetti, miten elämässä ei voi olla kuin yksi tärkein asia. ” *Yksikään palvelija ei voi palvella kahta herraa.*” Jeesus tarkoittaa täällä orjaa, joka kuuluisi kahdelle omistajalle. Sellaisen orjan elämä olisi todella tukalaa, koska täytyisi yrittää ehtiä palvelemaan kumpaakin herraa. Varsinkin jos omistajat olivat riidoissa, orjan elämä oli sietämätöntä. Koska Jumala ja mammona ovat täysin vastakkaiset, ei ole mahdollista pitää molempia tärkeimmällä sijalla elämässä. Jeesus osoitti nämä sanansa juuri fariseuksille, jotka sisimmässään pitivät tärkeimpänä kuitenkin rahaa.

Jézus tanította nekünk, hogy az életben csakis egyetlen olyan dolog lehet amely a legfontosabb. Senki sem szolgálhat két úrnak. Jézus itt arra a szolgára gondol, akinek két gazdája volt. Bizonyára nehéz lehet az ilyen szolgának az élete, mivel arra kell törekednie, hogy mindkét gazdának szolgáljon. Főleg akkor volt a szolga élete elviselhetetlen ha a esetleg gazdák összevesztek. Mivel Isten és a mammon teljesen ellentétesek nem lehetséges, hogy mindkettőt élünk legfontosabb helyén tartsuk. Jézus ezekkel a szavakkal éppen a farizeusokra célzott, akik fontosabbnak tartották a pénzt.

Jumala on antanut meille paljon lahjoja ja niitä on osattava käyttää oikein. Valitettavasti osat usein vaihtuvat: lahja ottaa lahjan antajan paikan: omaisuudesta tulee meidän jumalamme. Luther selittää Isossa katekismuksessa, ensimmäisen käskyn selityksessä miten: (epä)jumala on se, johon me turvaamme, jonka varassa elämme. Jos elämme jonkin muun varassa kuin Jumalan varassa, siitä on tullut meille epäjumala.

Isten számos ajándékot adott nekünk, melyeket helyesen kell használnunk. Sajnos azonban a szerepek gyakran felcserélődnek: az ajándék átveszi az ajándékozó helyét: a pénz lett az istenünk. Luther a Nagykátéban így magyarázza az első parancsolatot: bálvány az, melyre rábizzuk magunkat, melynek hatalmában élünk. Ha valami más hatalmában élünk, nem Istenében, akkor az a bálványunkká vált.

Jumala ei ole antanut meille lahjojaan siksi, että me palvelisimme niitä epäjumalina. Hän

on antanut lahjansa siksi, että me niiden avulla kutsuisimme ihmisiä Jumalan valtakuntaan.

Isten nem azért adta nekünk ajándékait, hogy bálványként szolgáljuk azokat. Azért adta ajándékát, hogy annak segítségével Isten országába hívogassuk az embereket.

Jeesus sanoo tekstimme lopussa, miten hänessä alkoi aikakausion käännö. Jeesus julisti ilosanomaa, evankeliumia, Jumalan valtakunnasta. Tämä ilosanoma saa ihmiset panemaan kaiken peliin, jotta pääsisivät siitä osalliseksi. Siitä kertoo Jeesuksen vertaus peltoon kätketystä aarteesta, jonka takia kaikki muu kannattaa myydä, jotta tuon pellon saa ostettua itselleen. Jumalan lahjana antama vanhurskaus on erikoinen aarre. Se on lahjaa, mutta se saa ihmisen laittamaan kaiken peliin, jotta tuon lahjan saa. Siksi tuon jakeen, jossa Jeesus puhuu ilosanoman julistamisesta Jumalan valtakunnasta, voi kääntää, että ”*jokainen tunkeutuu väkisin sinne*”. Jumalan valtakuntaan päästäkseen haluaa antaa kaikkensa. Vanhurskaus, elävä läheinen suhde Jumalan kanssa on elämän tärkein asia. Sen lahjan meille hankki Jeesus ristinkuolemallaan.

Az igeszakasz végén Jézus elmondja, hogyan kezdődött el vele egy új korszak. Jézus kinyilatkoztatta az örömhírt, az evangéliumot, mely Isten országát hirdeti. Ez az örömhír az, amiért az emberek mindent megkockáztatnak azért, hogy részesülhessenek abban. Erről szól Jézusnak, a szántóföldbe rejtett kincsről szóló hasonlata. Érdekes mindent eladni, azért hogy megvehessük a szántóföldet. Az Isten adta megigazulás ajándéka különleges kincs. Ajándék, de arra készíti az embert, hogy mindent megtegyen azért, hogy megkapja azt. Ezért is lehet azt az igeverset, ahol Jézus az örömhír kinyilatkoztatásáról beszél így fordítani: ”és mindenki erőnek erejével törekszik felé.” Isten mindenki számára elérhetővé akarja tenni országába való bejutást. A megigazulás, az élő, szoros kapcsolat Istennel, az élet legfontosabb tényezője. Ezt az ajándékot hozta el nekünk Jézus kereszthalálával.

Rippikoululeirillämme, meillä oli käytössä katekismus-rukousnauha. Siihen liittyvät rukoukset alkoivat ja päättyivät aina krusifiksiin. Joka ilta rukoilimme seuraavasti turvautuen Jeesuksen ristiin:

Konfirmandustáborunk során egy rózsafüzért használtunk. Az ahhoz kapcsolódó imák mindig a keresztnél kezdődtek és fejeződtek be. Minden este a következőképpen folyamodtunk Krisztus keresztjéhez.

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Suljen rukoukseen ajatukseni, tunteeni ja tekoni.

Ristinmerkki on piirretty otsaani ja rintaani jo kasteeni hetkellä.

Sen turvin voin aloittaa aamuni ja sen suojiin sulkea yöni.

Se kantaa minua läpi elämän,

se kantaa myös läpi kuoleman.

Viimein arkkuni kanteen piirretään hiekalla ristinmerkki.

Ristinmerkki on elämänmerkki.

Kuolema on voitettu kerran Golgatan ristillä.

Az Atya, Fiú, Szentlélek nevében

Imába zárom gondolatom, érzésem, cselekedetem.

A keresztle jele homlokomra vésetett keresztelésem percében.

Oltalmadban kezdem reggelem, s oltalmadba teszem éjjelem.

Ez hordoz az életen át,

Ez hordoz a halálon át.

Végül koporsómra homokkal rajzolódik keresztetek jele

A keresztle jele, mely az élet jele.

Mert a halál legyőzött a Golgotai kereszten.

Jeesuksen ristin kautta meillä on erityisen läheinen suhde Jumalan kanssa. Se läheinen suhde on aina voimassa ja se säilyy läpi elämän ja kuoleman. Siitä voi aina vakuuttua turvautumalla Jeesuksen ristiin.

Jézus keresztle által különösen mély kapcsolatunk van Istennel. Egy olyan szoros, örök érvényű kapcsolat mely életen és halálon át fennmarad, melyet mindannyian megtapasztalhatunk ha Krisztus keresztlejére bízzuk magunkat.